UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Bartolvs In Primam Infortiati Partem

Bartolus

Lvgdvni, 1567

Tutelis & ratio, distra.

urn:nbn:de:hbz:466:1-96147

Visual Library

a De tutelis[a] & rationibus diſtrahendis, & vtili curationis cauſa actione. Tit.iij.

ADDITIO.

a P.PAV.P. ¶ De ſtutelis. De materia reddēde rationis per tutorem, vide Rom.cōſ.ccccxiiij.adde ꝙ ſup actiōe tutele,nō poteſt trāſigi,vide Rom.ſing.xlv.incip.an ſup actiōe.⁊ cōſ.ccxcix.

LEX I.

a b De omnibus. [a] Not.quod minor non poteſt donare [b] cauſa mortis.Itē no.quod plerunqꝫ fallit rubric.vt hic,l.ſi vt certo.§.i.ff.commo.⁊ l.ſi tutelā.ff.d tutel.Et intelligeiſtis perſonis exceptuatis decreto interueniente.⁊ hic no.⁊ tene menti.

ADDITIONES.

a THOM. ¶ In omnibus.Vide Baldum in c.cū omnes.de conſtitut.alleg.tex.iſtū §.j.pro ſingul.ꝙ ſicut pater filio impuberi teſtatur ⁊ codicillatur,ita pōt bona ſua cauſa mortis donare.

b THO. ¶ Non poteſt donare. Vide hic Nicola.de Neapol. qui ponit rationem.⁊ Bald.in repeti.l.j.C.de ſacroſanc.eccle.

Alia lectura.

1 ☞ Verbum plerunque,conſtituit regulam.

a §.Nota, [a] Hic†qd per verbum plerunqꝫ,cōſtituitur regula,vt ibi:plerunqꝫ.⁊c.coniuncta gl.ſecundū Jacob.de Arena. ¶ Quero de qua culpa loquitur:Gl. videtur dicere in §.ſuſpectus.Inſti.de ſuſpe.tut.ꝙ de culpa lata leui,⁊ leuiſſima,ſed de leuiſſima nō eſt verū,vt not.moderni in l.quicquid.C.arbit.tut.not.gl.ſuper verſi.iudicio tutele. que eſt valde no.⁊ habet magnum effectum dum dicit,decreto, ſcilicet interueniente.Idem ſi non interuenit:vt l.qui filium.ff.titu.j.

ADDITIO.

a P.Pau.P. ¶ Nota.Colligitur ex iſto text. qd qui nō pōt teſtari nō pōt donare cauſa mortis.limita vt per Bal.conſi.clxvj. verſi.ſed quero.vo.j.⁊ de iſta reg.vide ad Bar.in l.tā is.in prin. ff.de dona.cauſa mort.⁊ circa hanc materiam,an ⁊ quando pupillus poſſit donare cauſa mortis vide Rom.conſi.cxcix.

§.Officio tutoris. In tex.ibi rationes actus ſui cōficere non ſolū ad calculū imponēdū,ſed quātum ad volumen chartarum,l.cum ſeruus.ff.de cond.⁊ demon.⁊ l.ſi ita fuerit.§.queſtio.ff.de ma.teſta.

a ſʒ Jac.de Aret.Quero iſtud reddere volumen,⁊ rationē[a] probet ne cōtra pupillū pro quodā tertio:probat,vt l.Lucius.§.tutele.ff.de admi.tu.cōtra tutorem pro pupillo non eſt dubiū: vt l.quedā.⁊ qd ibi no.ff.de eden.⁊ l.rationes.⁊ l.inſtrumēta.C.de prob.pro tutore aūt contra pupillum,⁊ tūc quedā ſunt que dependent ex mera voluntate tutoris:⁊ tunc faciunt fidem pro tutore:vt l.Neſennius.ff.d ne.ge.⁊ qa fecit animo repetēdi.Quedā vero ſunt que nō dependēt ex mera voluntate tutoris, ſed ex facto:⁊ tunc dicit Pe.videtur,ꝙ ea que nō poſſunt probari: vt quia emit carnes,⁊ ſimilia parua:⁊ tūc ſtatur ꝓ eo l. ſi quis pro redemptiōe.C.de do.hoc dicit Pet.in l.id quod pauperibus. C.de epi.⁊ cle.⁊ glo.eſt in l.diuus.ff.ſi cui pluſquam.⁊c.

ADDITIO.

a Thom. ¶ Volumen ⁊ rationē.Et an huic libro credatur, vide clarius hic Bart.⁊ in ij.lec. Bal.in Rub.C.de fid.inſtrument. ⁊ Bar.in l,qui ſub conditione.ff.de condictio.⁊ demonſtratio.⁊ Angel.de Aret.alleg.Bar.Inſtit.de actionib.§.actionum.

Alia lectura.

a b §.Jac.de Aret. [a] Intelligit,quod quilibet adminiſtrator[b] tenetur,ſi non facit rationem:⁊ non allegat aliquā legē.expreſſe inducitur l.finalis.ff. de libe.lega.⁊ l.ſi ita.de manu.teſta.

ADDITIONES.

a P.PAV.P. ¶ Jaco.de Are.De pena tutoris non conficientis librum rationum ⁊ inuentarium vide omnino Roma.cōſi. cxviij. ꝙ diſpoſitio huius §.habeat locum generaliter adminiſtratione,vide Roma.conſil.ccccxiiij.in princi. Nunquid autem pater tenetur conficere inuentarium, vide Lom. conſi. clxxxviij.

b P.PAV.P. ¶ Quilibet adminiſtrator. Vide Lom. conſil. xlj. inci. Viſu proceſſu Ludouici.

§.De ſeruis Rationes ſeruorum producuntur i bo inter tutorem.⁊ pupillum:⁊ ſuper iſto vos cogitabitis.⁊ facit ad vnuꝫ,⁊ mihi videtur qd dixi vobis. l.admonendi.ff.deiur.iu.⁊ in auth.cōtractus.C.de fide in.ꝙ rationes tertij.faciunt ſemplenam probationeꝫ ⁊ cōtra eū faciūt, plenā,⁊ ꝓ eo nullā.Et hic tex.facit ꝙ tertij facit ſem plenā probationem.Et ſi diceres,ſeruus eſt pars:quia ſeruus illius nō eſt ita pars communis,hor.laſſa loſtare.

§.Si pupillis No.hunc.§.in fi.qd viatica tutor habere dt.Cui adde quod nota. in l.idemque.§.idem Labeo.ff.mand.

§.Nunc tractemus. Iſta materia i adminiſtrationib⁹ tutorū priuatorū eſt bona,⁊ vtilis,⁊ tractatur hic ⁊ in l.j.C.de tranſa.⁊ ibi p Cy.⁊ ſolet dici in l.j.ff.d tu.⁊ vide ꝙ ibi tāgit,⁊ q̄ ibi no.p eū.

§.Plane. Querit gl.quid ſi nullus geſſit Gl.ſiue agatur vtili ſiue directa.dicit idem,quod nō fiat ceſſio.Hec gl.in omnibus bene dicit,preter quam in verſi. vero, Circa hoc vide Azonem in ſumma.de admi.tut.

§.Nō tantum. No.quod ceſſio actionis aliquando fit ante condemnationem.Fallit in illa ceſſione,que poſt condem nationem ſit.

§.In tutela. Cy.ff.de pub.l.ij.§.vnde queritur.dicit ſuſtinendo gl.an vnus modus agendi ⁊c. ⁊ dictum Cy.probat per iſtum tex.Secundo nota.ꝙ vides hic ꝙ actio furti non tollitur,⁊ ecōtra l.j.ff.vi.bo.rap.Reſ.doc.vnū reſponſum valde no.ꝙ quando duo delicta habent ſe vt genus ⁊ ſpecies:vnum tollitur per aliud,quatenus concurrunt,vt ibi. Sed quando ſunt plura crimina que habēt ſe vt excedentia et exceſſa vt hic,⁊ tunc vnum non tollitur per aliud in eo.ꝙ concurrunt,vt hic,⁊ dixi in l.j.§.dixerit.j.de pub.⁊ l.ſenatus.ff.de ac.⁊ Cy.refert ⁊ allegat iſtā in l.qcunque.in vj.q.de ſer.fu.

§.Hanc actionem. Hunc.§.adde ad gl.rub. ⁊ ibi dū allegatur l.ij.dic. l.j.quia l.ij.non facit ad id.non autem concludit ille tex.ꝙ incōtinent i illa actio naſcatur.

LEX IIII.

Si finita. In fi.huius legis vide quod no.in l. ambiguitatem.C.de vſuf.ver.quod de diuiſione rei eccleſiaſtice.

LEX V.

Si tutor. In c.ſi duobus.vide gl.que inci.ſic ergo. in fi.gloſſ.dicas,dic vt no.per Cy.in l.iij. C.de teſt.tute.

LEX XX.

Alterius. Reſtitutio idulta minori parat viā in integrum reſtitutioni idulgente. maiori.hoc dicit litera,dum dicit alteri⁹.Secunda eſt valde not.licet non congruat huic litere tamen in ſe eſt vera,vt probatur in l.ſi quid poſſeſſor.ff.d peti.here.⁊ l.ſi pupilli §.fi.de neg.geſt.Jac.de A.

§.Non idcirco. No.quod actionis ceſſio petitur fieri iure exceptionis.Dixi in l. ſi minori.ff.de admini.tu.l.ſi res obligata.ff.de leg.j.

LEX XXII.

Defenſor Nouatio neceſſaria non impedit priuileginm tutele,hoc dicit.In bonis ipſius curatoris tantum obtinet iſtud quod dicitur,ſed in bonis defenſoris non.⁊ hoc intellige hic ſecundum Jac.de Are.

LEX XXIIII.

Poſthumo. No.iſtam legem cōcor.l.cū pater ff.de nego.ge.que lex cūgl. quadā que ibi eſt,facit ad id quod habuiſtis i l.qui ventri.ff.de vent.inſpi.An competit hypothecaria:dic,cōtrarium.no.in l.ſi.in fi.ff.que in frau.cre.⁊ ibi reprehenditur,

Lectura Nicolai de Neapoli.

2 ☞ Actio de rationibus diſtrahendis ꝯ quem detur,⁊ quare ſi appelletur.

3 Actio furti quando habeat locum,⁊ quando actio tutele.

§.Continua. Ad precedētia ſic.Quia ratiōe adminiſtrationis quam faciunt tutores de quibus eſt dictum ſuperius, obligatur tribus diuerſis actionib⁹,ideo ponit iſtā rub.Querit gl.† quare tractatur hic de actio

ne tutele: Reſponde vt gl. Hic ſpecialiter in l. j. §. de rationibꝰ.
⁊ l. ſeq. habes de hoc p Azo. in ſum. huius titu. Et poſitiones ⁊ li
bellū formabis in iſta materia, vt no. in Spec. de iud. §. genera
lia. De eo aūt qñ naſcatur actio de rationibus diſtrahendis, no.
2 j. eo. l. ſi tutor. ⁊ l. ij. ff. † Querit gl. contra quē actio datur de ra
tiōibus diſt. Reſpon. vt gl. ibi §. de ratiōibus diſtrahendis. Hic
de hac actione vt plenius no. ſ. de admi. tu. l. tres tutores. Itē
querit gl. contra quē datur iſta actio tutele, de qua dicitur in fi.
rub. Et reſpon. vt gl. Et vide circa iſtā materiā vt habes p In
ſti. de attil. tu. in fi. ⁊ que ibi dixi. Querit Dyn. quare appellatur
iſta actio de rationibus diſt. reſpon. ꝙ diſtrahere idē eſt ꝙ alie
nare, vel auertere a patrimonio. vt ſi tutor rem quā bona fide ad
miniſtrat, vel ad pupilli vtilitatē adminiſtrare dꝫ, diſtraxit, ⁊ ad
aliū vſum cōuertit, tenetur hac actione, ⁊ ideo appellatur de ra
3 tionibus diſt. ¶ † Querit Dy.[a] qñ habet locū actio de ra. diſt.
a ⁊ quādo tutele, ⁊ qñ furti ipſe diſtinguit tres caſus. Nā aliquan
do contrectat tutor tanquā tutor, ⁊ ratione adminiſtrationis ad
ſe pertinētes, ⁊ hoc conſtat: qñque cōſtat ꝙ cōtrectat mala fide
tanquā extraneus. Quandoqꝫ dubitatur, qua mente cōtrectat.
In primo caſu tenetur ſolūmodo actione tutele, non ration. diſt.
nec fur. ⁊ ideo tenetur actione tutele. quia in ea venit damnum
cōmiſſum dolo, vel lata culpa, vel leui ipſius tutoris, vt C. arbi.
tu. l. quicquid. ⁊ j. de regu. iur. l. cōtractꝰ, ⁊ ſ. l. j. in prin. ⁊ in hoc
caſu actione furti nō tenetur. quia datur pro vero dolo tātum, vt
no. j. de fur. l. in furti actione. ⁊ l. inter omnes. §. recte. Sꝫ in pri
mo caſu nō eſt dolus, nec culpa, ſed bona fides, vnde nō tenetur
de ration. diſt. quia in ea requiritur dolus preſumptus, vel etiā
perfidia, ſed hic cōſtat de bona fide. In ſecūdo caſu vbi fecit ma
la fide, ⁊ tanquā extraneus, tūc tenetur tribus actiōibus. Tene
tur enim actione tutele ratione male adminiſtrationis: quia ve
nit culpa, vt dixi. Itē tenetur actione de rationib. diſt. que cōpe
tit propter preſumptū dolum. Itē actione furti, que cōpetit pro
pter verū dolū. vt d. l. in furti. j. eo. l. j. §. hāc actio. In tertio ca
ſu qñ dubitatur, tūc dat propriā actionē de rationib. diſt. cū ne
ſciamus vtrū fecerit tāquam tutor, vel tāquā extraneus, lex pre
ſumit ꝙ per perfidiā cōtraxit, ⁊ ſic propter iſtam preſumptam
perfidiā datur actio de ratio diſt. Furti aūt actio nō cōpetit, qa
iſta exigit verū dolū, vt dixi, ⁊ hic eſt preſumptus, ⁊ in hoc caſu
reperitur differētia inter furem extraneū, ⁊ tutorē. Nā fur extra
neus magis punitur quam tutor, propter velamen adminiſtra
tionis. Facit ad hoc l. tres tutores. §. j. de admi. tu. ſm Dyn.

ADDITIO.

a Io. fr. ru. ¶ Querit Dy. Adde Ange. de Are. in §. fi. Inſtit. de
attil. tu. vbi refert hanc diſtinctionem.

ADDITIONES.

1 ☞ Pupillus agit ad expenſas contra tutorem factas in recu
peranda re per ipſum donata, ⁊ alia damna.
2 Dictio plerunqꝫ, denotat regulam.
3 Affectionis ratione quis agere poteſt quando eius intereſt.
4 Contractus quādo eſt nullus fauore alicuius, ille poteſt dicere
contractum valere.
5 Diſiunctiue poſita duo ſingularia copulantur pluraliter.

De omnibus.

Tutor pupillo actione tu
tele directa, de geſtis ac ne
glectis, propter dolum ſeu culpā leuem ac de authori
tate ſibi preſtita in dando cauſa mortis, ſeu inter vi
uos, tenetur reddere rationē, licet talis donatio ſit eidē tanquā
teſtamēti facto interdicta, hoc dicit ſm Rayn. Aduertatis bene
ad iſtam materiā, qꝛ eſt quotidiana, ⁊ de pane querendo, ſm qđ
dicit Ray. Ibi, tutor, circa adminiſtrationem. Et ſic nō ob l. ne
que. j. de re iur. ⁊ vide quod ibi no. Ibi, hoc iudicio, id eſt. in actio
ne tutele, aliquādo vtili, aliquando directa, ſm Dy. Ibi, culpā la
tam, ⁊ leuem, vt in l. quicquid. C. arb. tu. Ibi, donationē, qua fecit
per traditionem, Nam illo modo perficitur, vt l. inter mortis.
1 j. de do. cauſa mor. ⁊ ſic † pupillus facit expenſas ad recuperan
dum, pro quibus agit cōtra tutorē, ſm Iac. de Are. Itē agit ad
alia dāna, vt l. fi. C. ſi tu. vel cu. Ibi, teneatur, ad id ꝙ intereſt pu
pillo nō donaſſe, ſm Dy. Ibi, permittēde, ⁊ de voluntate patris
ſui. ſm Ray. j. de do. cauſa mor. l. tam is. ⁊ dixi. j. de teſt. l. qui in
2 poteſtate. ⁊ hoc eſt multū pulchrū dictū. † Ibi, plerūque, id eſt,
regulariter. Fallit tamē quādoqꝫ. ⁊ hoc ſequitur Dy. Et ſic no.
pro verbo. plerūqꝫ, qđ denotat, vt ſint aliqui caſus cōtrarij a re
gula exceptuati. Facit ſ. cōmod. l. ſi vt certo. §. cōmodatū. ⁊ ſ.
de tutel. l. tutela. ⁊ l. plerūqꝫ. de reg. iur. ſecūdū Thom. de for. Et
no. hūc tex. qui quotidie allegat ad hoc verbū: facit cōtra hos ca
ſus ſpecialis, l. ſi intra diē. §. ſeruo. j. de condi. ⁊ demon. ſꝫ Dyn.
In ſeq. §. ſed non nullos. Ibi, quibus ſine. Ecce caſus propter
quos dixit ſ. plerunqꝫ. Ibi, interueniente, ſubau. maxime, quia
idem eſt ſine eo. ſ. ti. j. l. qui filiū. ſm Dy. Ibi, a lite ſunt, niſi ha
beret dotem penes ſe, vt d. l. qui filiū, ſed Rayn. dicit ꝙ iſta lex
videtur dicere contrarium, ſcilicet ꝙ etiā ſi habeat dotem ſoror,
3 † nihilominus nō tenetur eam alere, vt dixi. Ibi officium. not. ꝙ
ſi intereſt alicuius ratiōe affectionis, ꝙ poteſt agere facit ſ. man.
l. cū ſeruus. ⁊ hoc facit ad id qđ no. j. de ver. obl. l. liber homo. de
qua dixi, Inſtit. de inut. ſtip. §. alteri. gl. opponit in auth. vt hi g
ob. ij. fin. qđ teneatur iurare, ⁊c. Solu. iſtud eſt de iure nouo. qđ
4 dic vt gloſ. ¶ Querit gl. que eſt ratio, † ꝙ donatio cauſa mortis
nō permittit fieri a pupillo. Reſpon. ⁊ bene, vt l. diuus. j. de iur.
codici. Fallit, qꝛ filiusfa. non poteſt teſtari de voluntate pater
na, ſed poteſt donare cauſa mortis de conſenſu patris, vel tam
is. j. de do. cā mor. Sed certe iſta magis equiparatur cōtractui
inter viuos, vt no. glo. de dot. prele. l. ij. §. fi. quare gl. bene dicit,
qꝛ loquitur in vltima voluntate, ſecundū quoſdā doc. ſꝫ tūc reſta
bit ꝙ ratio non erit bona, qꝛ vult rationem reddere, quare aliās
non permittitur pupillo donare cauſa mortis. ¶ Item querit
glo. ad quid tenetur ſubſtituto, vel legitimo, vel ipſi pupillo tu
tor, ſi donatio iſta nō valuit: Et reſpon. vt glo. in l. fi. ſi tu. vel cu.
Dic ꝙ in electione pupilli eſt, vtrum velit vendicare, vel dicere
donationē valere, ⁊ propter hoc contra tutorem agere ad inter
5 eſſe ſuū. † Nā quoties contractus eſt ipſo iure nullus fauore ali
cuius, ille poteſt dicere contractū valere. l. ſi res. §. j. de iur. do.
not. ſ. de dol. l. ⁊ elegāter. in prin. Tenebitur tñ hoc caſu pupil
lus cedere actionē tutori contra illum donatarium argu. j. de
reb. eor. l. illicite. ⁊ ſ. de admi. tu. l. tutores qui. §. periculo. ſm
Iaco. de Are. Glo. querit nunquid talis donatio valeret cum de
6 creto, reſponde vt gl. Extra gl. no. † pro plenitudine huius prin
cipij, quod duo ſingularia diſiunctiue poſita copulantur plura
liter, vt hic ibi, aut ſubſtitutum eius querentes, ⁊c. facit infra de
acquiren. heredi. l. pater. §. j.

§. Sed nonnullos.

Tutor alimēta preſtitis
facultatibꝰ pupilli valde
amplis, duntaxat eius matri, vel ſorori egentibus pōt imputare
decreto iudicis ſibi, vel ipſius ſubſtitutis, ⁊ per negligentiā iſtud
omittens eis tutele actione tenetur. Secus ſi munus eidē miſe
rit nuptiale, hoc dicit Ibi, diminuendum. eciā inter viuos. Ibi,
decreto, ſcilicet iudicis. Ibi interueniente. idē ſine eo, vt ſ. ti. j.
l. qui filium. Ibi. ſorori. pupilli. Ibi, ei, id eſt, eo mortuo. Ibi, que
rentes, id eſt, conquerentes.

1 ☞ Libro tutoris, vel alterius adminiſtratoris circa expenſas
quando credatur.
2 Tutor vel quilibet adminiſtrator reddens rationes tenetur
reddere librum, alias contra eum iuratur in litem.
3 Tutor quando teneatur ad exhibitionem librorum.
4 Tutore non edente rationes iuratur in litem contra eum.

§. Officio.

Tutor librum rationum cōficere ⁊ redde
re pupillo tenetur, alias tutele iudicio obli
gatur. hoc dicit ſꝫ Ray. Ibi, cōficere, ⁊ eius formā vide in Spe.
1 de inſtrum. edi. ver. porro. An aūt † ſit credendum libro ratio
nū in expenſis: Hic, aut expenſe ſunt magne, ⁊ tūc nō creditur li
bi. Aut ſunt modice, ⁊ tūc creditur, per ea que no. in Spec. in de
ti. §. quid ſi tutor. ⁊ per Ray. in c. fi. §. in cōputatione. de iure ce
lib. Debebit tamē hoc caſu adhiberi ſacramētū tutoris, ar. eius
qđ no. j. ſi cui pluſquā per le. fal. l. diuus. C. de do. l. ſi qs pro re
dēptione. coniuncta gl. que eſt. j. de fal. l. vxori. que equiparat
deicōmiſſariū. ⁊ tutorē. Nec ob. l. lucius. §. tutele. ſ. de admi. tu.
vbi videtur ſtari rationibus tutoris in omnibus, quia ibi cōtra
eū ſunt ſm Ray. lꝫ Pe. videatur ſentire contrariū. C. de epiſc.
⁊ cleri. l. id qđ pauperibus. vbi de hoc per Ray. Ibi, ⁊ pupillo
non ſolū quantū ad calculū imponēdi, ſꝫ etiā ad reddendū ipſum
volumen chartarū rationis, ar. l. cū ſeruus. j. de cond. ⁊ demon.
ſm Old. Et pro hoc facit. ſ. de admi. tu. l. Lucius. §. tutele. ⁊ idē
2 † eſt in quolibet adminiſtratore. qui tenetur reddere rationes
vt debeat reddere ipſum librū rationū domino, Facit j. de li. le
ga. l. fin. §. inter cetera. ⁊ j. de ma. teſt. l. ſi ita fuerit. vbi videſ
quaſi tex. ⁊ ſi quidē nō reddit, tenebitur ad intereſſe declarand.
per iuramentum in litem. ſ. de adminiſt. tu. l. tutor qui reperto
riū. Et ſi petis rationē a tutore, vel a procuratore tuo ipſe non
tantū tenetur hanc, ſcilicet rationē reddere, ſed etiā ipſum librū
rationū, id eſt, volumē chartarū tenetur tibi reſtituere, alioquin
iuratur contra eum in litem, vt ſ. dixi. quod bene teneas menti.
In hoc ſcilicet pro rationib. non factis. ⁊ non in exhibitis gl.
opp. ad totum ti. de eden. Et ſol. vt gl. ⁊ no. gl. cui habetis ſimi
3 lem in l. j. C. de eden. ⁊ l. quedā. ſ. de eden. Vel dic clare † circa
iſtam materiā ſecundū Dyn, ꝙ aut rationes petuntur exhibēdi
ſecundario. vel incidēter gratia alicuius iudicij inchoati, ⁊ tūc
ſiue pa

ſiue preceſſerit contractus,cuius occaſione, confecte ſũ rõnes,
poteſt habere locum oficium iudicis,quod locum hꝫ vbi etiam
actio ordinaria locum hꝫ.cum non imploret principaliter, ſed
incidenter,vt ſ̃.de rei vend.l.non ſolum. ⁊ de edil.edic.l.ediles
§.item ſciendum.⁊ l.quod ſi nolit.§.culpã.e.ti.Facit quod no.
C.depoſiti.l.iiij.⁊ de iudic.l.j.Aut petunt rõnes exhiberi prin-
cipaliter:tunc aut ex illo contractu vel quaſi ex quo petunt edi
rõnes,prodit aliqua actio ordinaria,tunc agitur illa actione vt,
hic,que deſcendit ex illo contractu vel quaſi.l. quedã.ſupra de
eden.Aut non preceſſit contractus,⁊ tunc imploratur officium,
iudicis,⁊ non exhibitis rationibus agitur ad intereſſe actione
in factũ,vel per offi.iu.petitur fieri cõdemnatio ad intereſſe.l.ſi
quis ex argẽtariis.§.ex hoc edicto.ſ̃.de eden.ex quolibet enim
edicto oritur actio in factum.Inſti.de interdi.§.fi.⁊ no.Inſt.de
ac.§.alic.qd̃ eſt no.⁊ ibi dixi.⁊ no.ſ̃.nau.cau.ſta.l.j.i fi.ſm.Dy.
Et p hoc patet reſponſum ad contrarium de l.quedã.⁊ ad iſtũ.
§.quia iſtis ex contractu vel quaſi oritur actio ordinaria.Pre-
terea ibi loquit in argentario,in quo licet interueniat mandatũ,
tñ actio ordinaria non naſcitur,qꝛ mandatum non fuit gratui-
tum,ꝙ eſſe debet.ſ̃.manda.l.j.ſ. fit ratiõe publici officij, ⁊ ſic in
illo caſu habet locũ ſolum iudicis officium.ſ̃.ſi mẽſ.fal.mo.dix.
l.j.§.⁊ j.de var.⁊ extraordi.cog.l.j.§.j.Et hoc tenet Guil.in d.l.
q̃dã.⁊ C.d eden.l.edita.in prin.⁊ teneas bene cordi.¶ Itẽ q̃rit
4 gl.⁊ † aduerte bene,qa eſt no.⁊ ſingularis caſus,nunqd cõtra tu
torẽ nõ edentẽ rationẽ iuretur in litẽ:Et reſpõde vt gl. ⁊ no. gl.
que eſt valde no.⁊ forte nõ reperies ſibi ſimilẽ,que dicit,ꝙ cõtra
tutorẽ nõ edentẽ rationẽ,vel nõ reddentẽ illã,ſeu reſtituẽtem, iu
ratur in litem.Facit qd̃ dixi in tex.per Ja.de Are.ſ̃.in ver.pu-
pillo.vbi alle.ad hoc l.tutor qui repertorium. in prin.Quibus
legibus quidam reſpondent,ꝙ ille leges loquuntur in inuenta-
rio.Pro gl.tamen facit ſ̃.man.l.dolus.⁊ l.ſi procurator.§.do-
lo.eod.ti.⁊ §.ſeq.vbi equiparatur inuentarium cum libro ratio
num,⁊ hãc gl.tenet Rayn.per l.j.de in litem iuran.cum ſua gl.
⁊ p l.alias.eo.tit.vbi i de hoc per eũ,⁊ ita dicit ipſe ſibi cõſuluiſſe
in ciuitate Floren.⁊ hoc etiã tenet Ja. de Are.vt dixi.ſ̃. in tex.

1 ☞ Inuentarium ⁊ liber rationum equiparantur.
2 Ratio conſcripta a tertio facit aliqualem fidem.

§. De ſeruis.

Inuentarium,ac librum rationum pu
pillo, exhibere tutore ceſſante, ſerui
negotia gerentes poſſunt interrogari ſimpliciter,⁊ cum tormẽ-
tis,⁊ ſine,idem ſi fraus in ſcribendis rationibus per tutores im
putetur.hoc dicit ſm Rayn.Ibi,de ſeruis,ſcilicet pupilli.Ibi in
terrogationes,ſcilicet ſine tormentis.Ibi,⁊ queſtiões, id eſt,cũ
tormentis.j.de iniur.l.item apud Labeonem.§.queſtionẽ.ſm
1 Ray.Ibi,rationalia.No.hic † equiparari inuentarium,⁊ librũ
rationũ.ꝙ facit pro eo qd̃ dixi ſ̃.proxi.§.Ibi.has ratiões.Not.
ꝙ ratio conſcripta a tertio facit aliqualem fidem.† Quod facit
pro eo quod no.C.de conue.fiſc.deb.lib.x.l.fin.⁊ quod ibi dixi.
⁊ facit pro eo quod no.ſ̃.de teſt.l.iij.§.eiuſdem.
1 ☞ Filius non compellitur dotare matrem ſi vult nubere.

§. Preterea.

Hunc §.poſſes continuare ad §.ſed nõ
nullos.ſ̃.eo.quia idem repetit,ſm Dy.
Ibi,muneratio,facit ad queſtionem que no.C.de preſcrip.lon.
tem.l.ſi vince.⁊ C.de inoffi.do.l.j.videlicet ꝙ filius nõ cõpella
1 tur.† dotare matrẽ ſi vult nubere.Facit ad hoc ſ̃.de admi.tu.l.
tutor.ſm diſtinctionem gl.Oppo.de l.cũ plures.de admini.tu.
Sol.vt gl.⁊ dic ꝙ ibi erat munus conſuetum,hic vero nuptiale.
1 ☞ Tutor expenſas factas in lite bona fide pro pupillo repetit.
2 Tutor remotus tanquã ſuſpectus repetit expenſas a pupillo
factas vt defenderet.
3 Tutor pauper,an debeat ali a pupillo.

§. Si pupillis.

Ibi.notitiã, quia habebit notitiã
rerũ pupillorum.ſm Dyn.Ibi pre
ſtandi.hoc intelligitur,qñ intereſt potius pupilli habere contu
torem,quam admitti eius excuſatiõem,quam habebat propter
paupertatem,ſm Jacob.de Are.⁊ ſic non obſtat l. paupertas.
1 de excu.tu.Ibi,† ſumptus,factos fide bona a tutore in lite:ſe-
cus ſi lis nõ eſſet iuſte mota,arg.l.quoties.§.ſicut.ſ̃.de admin.
tu.ſm Dy.Facit l.ſi bonam cauſam.C.de admi.tut.⁊ idem erit
ſm Ray.ſi fecit expenſas in defendendo officium ſuum, qꝛ dice
batur non iure datus vel ſuſpectus,argu.l.fin.C.de ord.cog.⁊
l.j.C.de neg.geſt.ſm Ray.Tene mẽti.† quia ſi tutor eſſet remo
tus tanquam ſuſpectus, ⁊ ipſe facit multas expenſas propter
defendum ſe in iſta lite,in qua fuit accuſatus de ſuſpecto,qd̃ poſ
ſit eas repetere a pupillo.Ibi,proficiſci, hoc tamen dicit ſecun
dum determinationem gl.l.idemque.§.idem.ſ̃.mand.Unde
ſi eſſet quidam ruſticus,⁊ vellet ire eques,vel ſi eſſet alius,⁊ eſ-
ſet prope,⁊ vellet ire eques,iſtas expẽſas nõ debet ſoluere pupil
lus,vt ibi not.¶ Querit Dyn.nunqd iſte libertus debet ali ab
iſto pupillo.etiã ſi nõ eſſet tutor:Et reſpon.vt glo.Querit idem
3 †nunquid alius tutor,quam libertus debeat habere alimenta,ſi
egeat,a pupillo:ipſe tenet ꝙ ſic per l.in rebus.§.poſſunt.ſ̃.cõ-
mo.⁊ per l.a tutoribus.in fi.ſ̃.de admi.tu.De hac queſtio.ha-
bes per gl.que alle.ad iſtum tex.De hoc j.dicam.⁊ dixi ſ̃.de ex
cu.tut.l.paupertas.⁊ per Pe.Inſti.de tut.§.tutores.ergo,⁊c.

1 ☞ Mandati,vel ex ſtipulatu agere an poſſim,ſi timens offendi,
quẽ promiſi iuuare,promiſit ſatiſfacere ⁊ reſtituere omnia dam
na que poſſum pati.
2 Tutor quare habet actionem vtilem contra tutorem,⁊ non fide
iuſſor contra fideiuſſorem.
3 Beneficium diuiſionis,an competat pluribus tutoribus, ⁊ qd
de beneficio ceſſionis.

§. Nunc tractemus.

Ibi, fideiuſſor, ⁊ hoc
ſi omnes erãt ſoluẽdo,
alias ſec⁹,vt ſeqtur.ſꝫ ſi,⁊c.In correis aũt hoc iure eſt ſecus: qa
inter eos nõ diuiditur,etiam ſi fuerit ſoluẽdo.l.ſi.diuiſa.C.loca.
⁊ ſ̃.loca.l.cũ apparebit.ſm Jacob.de Are.licet hodie ſit ſecus,
per auth.de duo.re.in prin.que eſt poſita C.de duo.reis.auth.
hoc ita.Ibi,cõueniri videlicet quilibet pro quantitate,pro qua
eſt ſoluendo in totum,ſm Dyn.Ibi.guſtum, ⁊ ex cõmuni culpa,
ſm Dyn.In verſ.plane,ibi,cõmuni,id eſt,ab omnibus tutoribus
cõmuniter cõmiſſo.In §.plane.Ibi,queres,id eſt,in proprium
delictũ.Ibi,damni.Facit ad queſtio.quam not.gl.C.ad l.iul.de
vi publ.l.quoniam multa.in gl.ſcilicet capitalis.alias incipit,
1 corporalis.Nam ibi† querit gl.pone ꝙ aliquis volebat inuade-
re Titium,ipſe venit ad me ꝙ ego iuuarem eum, ⁊ promiſit per
ſtipulatiõem ſatiſfacere ⁊ reſtituere omnia damna,que ego poſ
ſem pati propter illud delictũ,⁊ ego fui contentus:modo queri-
tur,an ego poſſim actione mandati agere,vel ex ſtipulatione,ad
damnũ,qd̃ fuero paſſus.Dic vt ibi not.⁊ tene menti iſtã.¶ Itẽ
oppon.de l.vt fideiuſſor.infra de fideiuſſo.Sol.vt in gl.¶ Glo.
oppo.ne l.tutores.§.in eum.ſ̃.de admi.tu.Sol.vt in gl.quia il-
lud in fideiuſſoribus,iſtud in tutoribus.Sꝫ tũc† quero de ratio
ne diuerſitatis:Et pl.in l.vt fideiuſſor,aſſignat duplicem ratio-
nem.Prima eſt,qꝛ tutores accipiũt officiũ neceſſitate, fideiuſſo
res voluntate,⁊ ,ppterea facilius ſubuenitur tutoribus,arg.de
pcura.l.pcurator q pro euictiõe.⁊ qd̃ ibi no.⁊ ſ̃.qui ſatiſ.cog.l.
ſi fideiuſſor.§.fin.Et hec ratio eſt falſa,qꝛ duo rei obligantur ex
voluntate,⁊ tamẽ ſi vnus eorũ ſoluat,habet actionem cõtra aliũ
ſine ceſſione,vt j.de duo.re.l.j.⁊ qd̃ ibi not.Secundã rationem
aſſignat gl.quia fideiuſſor habet regreſſum cõtra reum princi-
palẽ,licet nõ habeat regreſſum contra fideiuſſorẽ, ſed tutor vel
magiſtratus nõ habet regreſſum cõtra alium,⁊ ideo vtilis actio
conceditur ſibi cõtra alium tutorem.Hec ratio eſt falſa in vno
caſu,j.de magiſt.conuen.l.ꝙ ſi tutor.Sol.ꝙ tutor tenetur ratio
ne obligationis cõtutoris,fideiuſſor vero ratione proprie obli
gatiõis,⁊ propterea nõ haberet actionẽ cõtra aliũ fideiuſſorẽ.
And.de Piſis tenet ſecundã rationẽ ſ̃.poſitã.Ad l.ꝙ ſi tutor.
alleg.per gl.reſpondet,ꝙ iura nõ conſiderant caſus ſingulares
ſꝫ referunt ſe ad ea,que frequentius accidũt.alleg.l.nã ad ea.ſ̃.
de leg.Hoc dictum non eſt bonum, quia vbicunque habet lo-
cum ratio debet habere locum dictum,⁊ econtra ſupra de leg.l.
non omnium,⁊ qd̃ ibi no.quare,⁊c.De hac ratione habetur per
gl.C.de tranſa.l.j.vbi ipſa tãgit precedẽtes rationes.Pe.red
dit aliã rationem, qꝛ tutor gerit principaliter negotia contuto
ris,ſed fideiuſſor nõ gerit principaliter negotiũ fideiuſſoris,ſed
negotium rei,⁊ ppterea non habet actionem contra fideiuſſorẽ
niſi ceſſam,quia inſpicimus ꝙ principaliter fit,nõ in cõſequẽtiã,
ſ̃.de aut.tu.l.j.in prin,de aqua quot.⁊ eſti.l.iij.§.aqua.Hãc ra-
tionẽ tãgit gl.ſ̃.de de ne.geſt.l.ex facto ſm Jaco.de Aro.⁊ in d.
l.vt ſi fideiuſſor.¶ Querit glo.qñ inſpicimus vtrũ tutores ſint
ſoluendo,vel non,Et reponde vt gl.¶ Querit gl.pone qd̃ nul-
lus geſſit,ita qd̃ alter eorum eſt condemnatus, nũquid erit idem
qd̃ in iſto vltimo caſu:Reſpon.vt gl.¶ Querit glo. ⁊ aduerte,
qꝛ iſta gl.eſt valde no.⁊ omni die poteſt cõtingere de facto.Po
ne ꝙ tutores geſſerunt dolo,nunquid habeant ſaltem beneficiũ
diuiſionis.gl.reſpondet diſtinguẽdo.⁊ dic vt in ea.Ex qua no.
3 †ꝙ beneficiũ diuiſionis conceditur tutoribus doloſis,licet bene
ficium ceſſionis nõ habeat.¶ Pro Azo.facit l.antepe.j.de ma
giſtr.conue.hec opi.tamen eſt falſa,vt no.in l.j.§.ſi plures.ſ̃.de
admi.tu ſm Ray.aliter ipſe dicit,C.de tranſa.l.j.vbi de hoc ha
bes per gl.tamen pro Azo.tenet gl.de cu.bo dan.l.ij.§.fi.docto.
C.de tranſac.l.j.tenent opi.glo.Nam licet non concedat in tex.
beneficium ceſſionis,ꝙ eſt maius,tamen conceditur beneficium
diuiſionis,qd̃ eſt minus.Nam diuiſio petitur per exceptionem,
⁊ ceſſio petitur per actionem, ⁊ facilius conceditur exceptio,

quam actio. l. j. quod autem ait. j. de ſuperfi. ⁊ j. de act. ⁊ ob. l. Arrianus. Contra hoc oppo. de l. ſi cõtendat. j. de fideiuſ. Breuiter dic ſm Ray. quod aut beneficium diuiſionis petitur per modum agendi vt eſt in caſu. l. ſi contendat. j. de fideiuſ. ⁊ tunc ſit vera opi. Azo. aut per modum excipiendi: ⁊ ſit vera opi. glo. ¶ Ultimo circa iſtum §. diſtinguit Dy. quod aut conueniunt gerentes officium publicum authoritate ⁊ vtilitate. auth. erentes publicum authoritate ⁊ vtilitate priuatum. Primo caſu, aut geſſerunt omnes ſimul, ⁊ tenetur quilibet inſolidũ ⁊ eis exclulis puenitur ad nominationem, vt C. quo quid ord. conue. l. fi. lib. xi. aut geſſerunt oẽs diuiſim ⁊ tũc aut erat facta diuiſio a ſe ipſis. aut a iudice. Proſequaris. vt plene no. iſtud. j. ad muni. l. Imperator. ⁊ C. de ꝓue. fiſ. l. qm̃ in ſcdo dic vt hic habes no. ꝑ gl. ⁊ j. §. ſeq. C. de tranſ. l. j. ⁊ Inſti. de ſatiſd. §. fi. ⁊ l. ij. C. de admi. tuto. In tertio caſu dic vt habes ſ. manda. l. creditor. §. duobus. ⁊ de procu. l. pluribus. que not.

1 ☞ Tutelã non eſſe diuiſã per aliquem, ⁊ eſſe diuiſã a tutorib⁹ inter ſe, paria ſunt.

2 Tutor quando conuenitur pro neglectis. quando non gerens teneatur.

§. Uſque adeo.

Gloſſ. intelligit iſtũ tex. duobus modis. Uno modo quodvnus tamen adminiſtrauit. Et ex † iſto intellectu habes notare, quod illa
1 ſunt paria tutelam non eſſe diuiſã per aliquem, ⁊ eſſe diuiſã tutorib⁹ inter ſe, ſecundum opi. gl. Jac. de Are. tenet ꝯrium, q2 primo caſu poteſt conueniri tam gerens. qam non gerens. Secun. caſu poteſt conueniri nongerens, q2 videtur geſſiſſe per collegã allegat l. tres tutores. §. non ſolum ſ. de admi tu. Pro ipſo etiã facit l. j. de ma. conue. licet gl. mag. poteſt medialiter intelligat illam. Secundo intelligit gloſſ. quando omnes geſſerunt, tamen diuiſa fuerit adminiſtratio a tutore, vel a iudice, ⁊ propterea iſto caſu pri⁹ cõuenitur magiſtratus, quam tutor, ⁊c. Domini, iſte ſecundus intellectus eſt falſus q2 quando eſt diuiſa a teſtatore vel a iudice prius conuenitur magiſtratus, etiã in illis caſib⁹ Marcelli. vt ſ. de admi. tu. l. lucius. §. cũ teſtamento, ⁊ ſentit gl. mag. indiſtincte, ibi, ſi vnus geſſit, alius non, ⁊c. ſecundum Dy. licet. Ray. appropriet. ſibi. Teneas ergo primã poſitionem, quod vn⁹ tantum adminiſtrauit. Ibi quod enim, ⁊c. et aduerte ꝙ iſte verſi. intelligitur duob⁹ mod. ſm gl. Uno modo ſecundum quod habes in tex. non, ita ꝙ non ſuperabundat: iſte fuit intellectus Jo. Alio modo, ꝙ ſuperabundat, ⁊ iſte fuit intellectus Bul. Marcellus dicebat prius cõueniri tutorem non gerẽtem quã magiſtratum, cuius dictũ eſt verum in duobus caſibus, ſcilicet qñ poteſt imputari tutori non gerenti, qđ non facit eum ſuſpectum, vel qđ ſatiſdationẽ non exigit a tutore adminiſtrante. Imperator dicebat econtra, ſcilicet prius conueniri magiſtratũ quam tutorem non gerentem. ⁊ eius dictum ſimiliter eſt verum. Fallit tamẽ in duobus caſibus in quibus prius conuenitur non gerens quam magiſtratus. Unus eſt quãdo poteſt facere ſuſpectum, ⁊ non facit. Alius eſt qñ potuiſſet ſibi non gerenti imputari, quia non exegerit ſatiſdationẽ a gerente. Et ſic patet, ſiue teneas intellectũ Joan. ſiue Bulga. qđ idem eſt intellectus in effectu. Et ſic licet gl. intricet ſe: tamen in veritate iſti intellectus nõ differunt in effectu. Ibi, contutor, ſcilicet qui non adminiſtrauit, ſʒ Dy. voluit etiam in caſibus iſtis nõ gerentem conueniri tanquam magiſtratum, ſʒ vtrunqꝫ intellectũ. Gl. in ver. accipiendũ. opp. ⁊ habes gl. mag. plenius diſtinguentem, quam alia que ſit in corpore iuris. ⁊ not. bene. Et oppo. de l. j. in prin. de magiſtr. con. Et ſol. vt gl. Modo accipio gl. ma. ⁊ opp. de l. ſi tutor. de admi. tu. gl. ſol.
2 ⁊ diſtingue, vt per eam. ⁊ dum alle. l. ij. C. de admi. tut. † Dic hoc eſſe verum ſi conueniuntur pro factis. Si vero de neglectis, tũc aut erant connexa geſtis, ⁊ tunc erit idem qđ in geſtis. Aut erãt ſeparata, ⁊ tunc non gerens tenetur pariter cum gerente. l. tutores q poſt. in fin. ſ. de admini. tut. l. tres tutores. §. item. eodem tit. Et ita intelligas iſtũ text. ſʒ Dyn. qui multũ declarat iſtam materiam. Et vbi gl. alleg. l. duo. de ma. con. dic ſi oẽs ſunt eiuſdem generis, ſecus ſi diuerſi. ſ. de admi. tut. l. Lucius. §. cum teſtamẽto. vbi de hoc dicam. Et vbi alleg. l. lucius. §. pen. dic. ⁊ ꝑ hoc eſt falſa prima gl. vt ibi dixi, ibi quatuor caſib⁹, in alijs aũt caſibus multo magis cõuenit. Itẽ oppo. de l. j. de magiſtr. cõue.
3 ⁊ recitat gl. ibi Inſtit. ad l. aquil. §. his aũt verbis. † Not. qđ inſpicimus illud, qđ eſt aptitudine, ⁊ nõ id qđ eſt in actu. ⁊ ad hoc quotidie alleg. iſta gl. hic etiã in d. §. his aũt verbis, ⁊ j. de aqua quo. ⁊ eſti. l. iij. §. aqua. ⁊ Inſti. de actio. §. ꝑiudiciales. ⁊ in proe. Inſtit. in princ. ⁊ ibi dixi. Facit j. de aur. ⁊ argẽ. legat. l. ⁊ ſi non ſunt. §. qd ergo, ⁊ j. de cond. ⁊ demon. ⁊ l. hec conditio. Teneas iſtam gl. menti, q2 eſt ſatis plana in materia ſua, ⁊ cũ ea adiũgas gl. q̃ eſt C. de admin. tut. l. iij. ⁊ de tranſac. l. j. ⁊ Inſti. de ſatiſda. tut. §. j. ⁊ ſic habetis plene iſtã materiã examinatã. Ultimo glo. alle. ꝓ cõcord. l. iij. de cõue. fiſ. debito. ⁊ j. ad munici. l. Imperatores Tit. ⁊ Anto. dic vt in qualibet earum plene not. quantum eſt in officio publico authoritate, ⁊ vtilitate, ⁊ gl. ſimiles quas allegaui ſuperius, loquuntur in officio publico authoritate.

§. Hanc actionem.

Glo. op. in verbo in heredem. C. de here. tu. pertũ. Sol. vt gl. ⁊ hoc eſt verũ, vbi heres tutoris cõuenitur ex eius perſona. Sʒ qui conuenitur ex propria perſona, nunquid tenetur de leui culpa: Gl. dicit qđ ſic, in l. curator. de neg. geſt. gl. tenet contrarium in l. cum oſtẽdimus. §. j. de fi. iu. tut. vbi de hoc dicam. ⁊ nota bene iſtam gl. Item oppo. de l. ex pluribus. de adminiſtr. tut. Solue vt in ea.

§. Non tantum.

Ibi, actiones. quatuor remedia habet hic tutor, ſcilicet diuiſionis, ⁊ ceſſionis, ⁊ vtilis actionis, ⁊ alterius cõuentiõis prius fiende, ſm Jacob. de Are. Gl. in verb. poſt condemnationem. op. de l. peremptorias C. ſent. reſcind. nõ poſſ. Sol. vt gl. ⁊ gl. in... cit ſimilia hic. quare dic ꝙ eſt ratio pro iſta gl. q2 exceptio non tollit iniquitatem ſententie: ⁊ ſic dicitur poſſe poſt ſententiã opponi, argum. eorum que not. in dicta l. peremptorias. per Ray.

§. De rationibus.

Ibi, de rationibus, cum regulam vide plene p Dynum ⁊ roſſr. in titulo de rationib. diſtrahendis ſʒ Raynerium de Dyn. ſupra eadem rubrica. ⁊ ibi dixi vobis, vnde iſta actio ⁊ ſimiles, trahunt originem. Ibi, tutores, videlicet tutores teſtamentarij ⁊ ex inquiſitione dati, non tamen videntur teneri hac actione, cum iſta actio detur ratione perfidie preſumpte, vt dixi ſupra eodem in rubrica, ſed in iſtis ceſſat perfidia cum fides eorum, ⁊ induſtria ſint approbate: hoc tamen non eſt verum, per hunc §. ſecundum Dynum, quia probatio non tollit preſumptionem, vt ſupra quod metus cauſa l. non eſt veriſimile. Ibi, gerunt, id eſt geſſerunt, cum iſta actio non detur donec gerit, vt infra eodem. l. finali, ſecundum Dynum ⁊ notat.

§. Conſiderandum.

Ibi, actiõe de rationib. diſtrahen. que datur in duplum. Ibi, interſit ſingulariter vltra cõmune intereſſe. Ibi, eſtimationem. dicit gl. ſed quid in actione furti, nunquid duplicetur pretium rei vel intereſſe: Dic vt not. C. de furt. l. ſi quis. §. j. ⁊ in l. furti. in principio.

1 ☞ Actio de rationibus diſtrahendis, furti, ⁊ tutele, quando adinuicem tollantur.

2 Actio tutele quare tollatur per actionem de rationibus diſtrahendis.

3 Actio furti, ⁊ actio de rationibus diſtrahendis, cum ſint pares, quare non tollantur adinuicem.

4 Condictio furtiua quare ⁊ actio de rationibus diſtrahendis ... lant ſe adinuicem.

§. In tutela.

Iſte §. eſt aliquantulũ difficilis, per rationes, que redduntur in eo, vel infra ideo aduerte. Ibi, actum. ⁊ intereſſe ſolum preſtitũ, qđ venit in actione tutele. Ibi, non poteſt, dic etiam quaten⁹ eſt plus in ... Ibi, eſt. de qua eſt actum actione de rationibus diſtrahẽdis. ... eſt ratio, q2 procedunt ex adminiſtratione perfidẽ geſta, ſʒ Jac. de Rauen. ⁊ ſic ex vna qualitate facti. Ibi, hac actione de rationibus diſtrahẽdis. Ibi, furti. hec eſt ratio, q2 diuerſitas primeue originis facit videri diuerſa, ⁊ per conſequens etiã obligationes, etiam ex diuerſis factis deſcendentes. ¶ Gl. oppo. de l. iij. j. vi bon. rapto. de l. qui ſeruum. in fin. de actio. ⁊ obligation. Solu. vt gl. ibi, nam hec dic de rationibus diſtrahendis, ⁊ vbi dicit illa dic ſcilicet furti. ⁊ ita expones gl. totã. In fin. gl. ibi, ⁊ ſic dic licet iſte actiones deſcendãt ex eodẽ facto, tamẽ oriuntur ex diuerſis qualitatibus eiuſdẽ facti. Nã iſte tutor diuerſis reſpectibus obligatur. Uno mõ vt tutor obligatur. Alio mõ obligatur vt quilibet rem alienam ſuſcipiens, tunc obligatur ratiõe furti ſicut dicimus in milite vendẽte arma. qui tenetur vt miles. ⁊ tenetur vt quilibet. l. quidã. de penis. Preterea ergo, quia habent diuerſam originem admittuntur iſte plures actiões ex diuerſis qualitatibus eiuſdẽ facit deſcendentes, ſicut cõpatiuntur ſe, que ex diuerſis factis deſcendũt, vt infra de priuat. delic. l. nunquid.
1 Sciamus tamen, † ꝙ Anfre. in iſta materia tenet in libellis ſuis ſuper iſta actione, ꝙ actio de rationibus diſtrahẽdis, furti, ⁊ tutele, tolluntur adinuicem in eo qđ concurrunt, ſʒ in eo qđ eſt plus in vna quam in alia, non tolluntur, qđ eſt falſum ſecundum Old. ⁊ Dynum, per hũc text. ¶ Querit gl. nunquid poſſit agi ad penam, licet fuerit actum actione tutele: Et reſpon. vt gl. ⁊ patet j. l. proxi. ⁊ ibi videas. Rationes iſtorum caſuum coſiſtunt multum in intellectu, ⁊ ideo aduertatis bene. † Et quero primo de ration

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK PADERBORN

ratione quare actio tutele tollitur per actionē de rationibus diſtrahend.⁊ econtra.Tex.videtur aſſignare rationē,qꝛ deſcendit ex obligatione.Cōtra,oppo.ſm Dyn.cuius verba ſibi Ray.appropriat.Actio tutele deſcendit ex quaſi contractu,illa de rationibus diſtra.deſcendit ex maleficio.l.ex maleficijs.§.tutele.de actionib.⁊ obliga.l.tres tutoꝛes.in princi.de adminiſtra.tuto. Sol.ſʒ Dyn.ideo cenſetur vna obligatio,qꝛ deſcendunt ex vna qualitate,ſcilicet,ex interceſſione non doloſa,vt ſ.dixi.¶Item
3 quero,vnde†procedit iſtud mirabile,ꝙ actio furti,⁊ actio de rationibus diſtra.que ſunt penales,nō tollūt ſe adinuicē, cōtra regulā omniū legum de mundo.Sʒ dic ꝙ ratio eſt,qꝛ habēt diuerſam oꝛiginem.Nam actio furti naſcitur ex cōtrectatione doloſa,actio de rationib.diſtra.naſcitur ex nō doloſa,⁊ ſic licet idem ſint in effectu,cenſetur diuerſa,ppter diuerſis oꝛigines.Cōtra ꝙ oppo.de l.ſequenti.§.qđ ſi furādi.vbi dicitur,ꝙ etiā ex doloſa contrectatione cōpetat actio de rationib.diſt.⁊ ſic habēt ibi eandem oꝛiginē.Solu.ſʒ Dyn.nos debemus inſpicere pꝛimeuam naturam actionis de rationib.diſtra.que fuit ex contrectatione non doloſa,non ſecundariam,vbi competit ex doloſa,facit ſ. de
4 autho.tut.l.j.in pꝛinci.¶†Quero,que eſt ratio quare cōdictio furtiua,⁊ actio de rationibus diſtrahēdis,tollant ſe adinuicem. vt l.ſtatim ſequenti.Dic.ratio eſt.qꝛ poſtquā fuit actū cōdictiōe furtiua,nihilominus remanet actio furti.ſ.de condic.furti.l.ij. ⁊ ſic eſt pꝛouiſum iſti agenti pꝛimo ad rem,qꝛ habet eā cōdictione furtiua.Itē ad penam,qꝛ habet ex actione furti,nō cōpetit ſibi actio de rationibus diſtra.Sʒ hoc videtur falſum,qꝛ etiā per iſtam actionem,vbi eſt actum actione furti,deberet releuari ab actione de rationibus diſtra.que reſtat ſibi ad rē petēdam.Ad ꝙ reſpondeo ꝙ ibi non tollitur,qꝛ actio de ratiōibus diſt.remanet,⁊ ad rem eo caſu,nō ad penam cōpetit.Cōtra ꝙ oppo.de l. centum Capue.ſ.de eo ꝙ cert.loco.qꝛ vbi poteſt quis agere ad penam,⁊ ad rem,⁊ accipit rem ſolam, nihilominus agit ad penam,⁊ ad rē,⁊ accipit rem ſolam, nihilominus agit ad penam: ita hic licet agatur actione furti ad rem,deberet poſſe agi actione de rationibus diſtraben.ad penam.Ad ꝙ reſpondet Dyn.ꝙ illud onus,qđ remanet contra reum,qꝛ poteſt agere actione furti contra eum,tollit contrarium.Iſta omnia ſunt verba Dyn.licet Rayn.appꝛopꝛiet ſibi ipſa in recollectis.Itē oppo.ſʒ Ray. ꝙ condictio furtiua nō tollit penalem.l.ij.ſ.de condi.furt.⁊ l.ſi pignoꝛe.§.cum furti actio.de furtis.Sol.ibi loquitur in fure extraneo.hic in tutoꝛe cum quo mitius agitur.vt ſ.đ adminiſtra. tuto.l.tutoꝛes.Uel dic,ꝙ iſta non eſt mere penalis,argu.d.l.ij.⁊ ibi loquitur in mere penali.Facit ſ.nau.cau.l.licet.§.fina.Sol. per ea que ſ.dixi per Dyn.ꝙ iſtud eſt in actione furti,que remanet actoꝛi.Facit ꝙ no.Ray.j.de pub.l.j.§.vnde queritur.in pꝛima queſt.gl.Ego omiſi ibi vnum dicere.ad id ſcilicet dicit gl.ꝙ actio tutele,⁊ actio de ratio.diſtra.⁊c.ꝙ Roſ.tenet contrarium, argu.j.vi bono.rapto.l.j.alias ij.dic ꝙ non eſt verum,quia illud habet locum vbi ſunt actiones diuerſe.

§.Hanc actionem.Ibi.perſonis,ſcilicet boноrū poſſeſſoꝛibus,⁊ alijs ſuccedentibus pupillo,ſm Dyn.⁊ hanc gl.que eſt inducta de iure ciuili,vt Inſti.de perpetuis,⁊ temp.actio.in pꝛin.ſecundum Ray.gl.opp.de §.hanc actionem etiam in herede.ſ.hac eadē l. ſolu.vt in gl.Querit gl.nunquid aliquo caſu datur in heredem. ⁊ ſolue,vt in gl.Dic,foꝛte in illo ſimpliciter non dabatur contra heredem cum habeat actionem tute.argumen.ſ. de cal.l. hec actio.ſecundum Iac.de Are.

LEX II.

1 ☞Animus fraudandi non pꝛeſumitur in tutoꝛe.
2 Culpoſus an teneatur actione rationum diſtrahendarum.

1 Actione.Ibi,animo,ꝙ expꝛeſſe opoꝛtet pꝛobari:qꝛ in†dubio non pꝛeſumitur animus fraudandi in tutoꝛe.ſ.de adminiſtra.tutoꝛū. l.tres tutoꝛes.⁊ ibi no.Ibi nō tollet.alij habent,ſine, no,⁊ male,ſm Dy.In §.ſed ⁊ conductio.ibi,hoc iudicium.ſcilicet de rationibus diſtraben.gl.oppo.de l.qui ſeruū.de actioni. ⁊ obliga.Sol.vt gl.⁊ dic vt dixi.ſ.eod.l.j.§.in tutela.Querit gl.nunquid habeat locum actio de rationibus diſtraben.vbi fa-
2 ctum eſt aliquid non dolo.Et reſponde vt gl.Ex†qua no.gl.ꝙ culpoſus tenetur iſta actione.Simile not.ſ.e.l.j.§.in tutela.in gl.vt ſit.illa gl.tenet contrarium Inſti.de authoꝛi.tuto.§.fina. ſed gl.eſt falſa.vt ibi dixi per Petrum,teneas bene menti,quia Ray.non facit mentionem.

LEX III.

Si tutele.Iſta lex intelligitur duobꝰ modis,⁊ vterqʒ eſt planus intellectꝰ,⁊ vterque eſt in glo.Ibi,negotioꝛum,geſtoꝛum,ſcilicet contrariam.ſecundum ſecundam lecturam, quam tenet Dy.Ibi,abſit,alias ab furturum fit,vel abeſſe videtur,pꝛo eo ꝙ eſt obligatus,⁊ in ſecundo intellectu,pꝛo eo ꝙ gl.dicit,⁊ ſic de alijs ſuppleas,⁊ dicas ſecundum hoc,quod debet caueri a tutoꝛe,vel pꝛocuratoꝛe,vel ſimilibus gl.expediui ſuper tex.

LEX IIII.

Niſi finita.Ibi.agi ex hoc pꝛin.coniungēdo ipſum cum gloſſis per quas allegabo, quarum vna eſt ſuper rub.alia eſt in l.ſi adhuc j.e.poſſet dici cauillando.quia tunc dicatur nata actio quando poteſt intentari,quod tamen eſſe falſum,vt patet in obligatione in diem,⁊ plene habes in l.eum qui calendis.§.fin.de ver.ob.Iſta lex non ob.qꝛ in male alleg.p gl. quia licet non poſſet agi,non tamen ſequitur quod non ſit nata actio: imo eſt nata actio vt hic per Dy.Et de hoc plene vide per Azon.in l.tutoꝛ qui repertoꝛium.ſ.đ adminiſtra.tuto.gl.tenet communiter vbique.ꝙ non ſit nata durante tutela.Querit glo.nunquid actione contraria tutele poſſit agi ante finitā tutelam.Et reſponde vt gloſſ.

§.Filium.Ibi tenere.⁊ inſolidum.gl.oppo.de l.filiuſfam.l.j.de actionib.⁊ obligatio.Et reſpōde.vt gl.non autem tenetur inſolidum.l.ſi filius.j.eo.

§.Si adhuc.Ibi conſumitur.gl.querit quando habeat locum iſtud:Et reſponde.vt glo.

1 ☞Curatoꝛ impuberis durante adminiſtratione poteſt conueniri ab ipubere actione furti,⁊ ex ſtipulatu,rem pupilli ſaluam foꝛe,non actione generali.Idem in curatoꝛe de bonis.

§.Cum furioſi.Ibi negotioꝛū geſtoꝛum.generaliter pꝛo tota adminiſtratiōe.⁊ no.C.de adminiſtra.tuto.l.ij.Ibi in actione,ſcilicet negotioꝛum geſtoꝛum.gl.oppo de l.rationes.C.de adminiſtra.tuto.⁊ ſol.vt in gl.Dic ꝯrium not.ſm aliquos in l.cum tutoꝛ.j.eo.⁊ ibi dicam.¶Querit gl.que eſt ratio diuerſitas:Et reſponde vt gl.dic.hec ratio non videtur vera nam curatoꝛ impuberis pōt, ſtatim conueniri etiam adminiſtratione durante,⁊ certum, eſt tñ eius curam pubertate finiri,vt habes in l.nam ⁊ ſeruus.§.q negotia.de nego.geſt.Si illa gloſſ.eſſet vera crederem iſtam rationem eſſe falſam.Et ſic†dico curatoꝛem impuberis non poſſe conueniri adminiſtratione durante generali actione negotioꝛum geſtoꝛum ſed conueniri furti ex ſtipulatione rē pup.ſal. fo.vt habetis in l.ſi adhuc.§.j.j.eo.Et ſic ratio gl.reſtat vera,⁊ eadem ratione crederem curatoꝛē datum bonis abſētis,ꝙ fieri poteſt,vt ſtatim dicam in l.ſi pupillus.§.ſi tutoꝛ.j.e.poſſe cōueniri quandocūqʒ etiā durante adminiſtratione,cū neſciamꝰ quando adminiſtratio finiatur.ꝙ credo ⁊ teneamus iſtud bꝛocardū. coꝛdi.qđ eſt no.¶Contra iſtam §.oppo.de l.iij.§.non tantum ſ.de ſuſpe.tu.vbi dicitur,curatoꝛē furioſi poſſe accuſari de ſuſpecto ⁊ tñ certum eſt qđ accuſatio ſuſpecti non cōpetit quādo tutoꝛ ⁊ curatoꝛ poſſunt conueniri alia actione,vt ea.l.§.queri pōt Credo qđ §.tantum,debet intelligi qđ non habebat contutoꝛē, qꝛ conuenit eum de facto,licet de iure non poſſit conueniri.⁊ ſic competit actio ſuſpecti.que competit pluribus perſonis antequā concedatur actio pꝛo adminiſtratione.⁊ tene bene menti.

LEX V.

Si tutoꝛ.Ibi non reddat.Reſponde vt gl.vel dic plenius ſcilicet vt reddat pecuniā depoſitam,vel commodatam.⁊ ſic eā petebat pupillꝰ ab eo ſecundum Dyn.¶Sed tunc ob.id qđ ſtatim ſequitur in tex.Ibi condici poſſe,⁊c.Et eſt ratio qꝛ turpiter accepta,⁊c.Unde credo qđ intellectus Dy.non eſt bonus.Gl.alle. pꝛo concoꝛ.l.fi.de condi.ob tu.cau.Dic vt ibi no.Secus eſt autē in actione ex ſtipulatu,vel ex teſtamento.d.l.fi.⁊ ratio ibi no. que ratio non placet mihi pꝛopter actionē ex teſtamēto,que hʒ naturā bonefidei.l.in minoꝛuʒ.C.in qui.cau.in inte.reſti.non eſt neceſſa.Poſſet eſſe ratio.qꝛ magis frangit quis fidē vbi contraxi cum eo,vel pꝛedeceſſoꝛ meus,cū quo reputoꝛ eadē perſona,vt in auth.de iureiurand.a moꝛ.pꝛe.in pꝛin.quam vbi contraxit alius ⁊ aduerte bene iſtud.¶Glo.querit nunquid extinguatur actio noſtra commodati,ꝓpter actionem tutele.Reſponde vt gl. dicit.Et vtilitas eſt in hoc,qꝛ in iſta obligatione ſunt obligati fideiuſſoꝛes,vt l.quoties.§.j.ſ.de admini.tuto.

LEX VI.

Si filiuſfamilias.Ibi nomine,p eo dolo,quē poſt emācipationē commiſit.⁊c.No.ex hac.l.qđ fideiuſſio, qua tenetur pater p filio,iducta per l.ij.j.ad municip.

⁊ C. de fil. famil. ⁊ quemadm. pater. l. ij. lib. x. finitur cū filius effectus eſt ſui iuris, quod eſt verum ſꝫ Jaco. de Aret. qđ intelligas pro tempore ſequenti, non precedenti, ſecundū iſtum text. Dicit Old. ꝙ ille leges non exprimunt ꝙ teneatur inſolidum: ſed ſte tex. ⁊ in. l. tria onera. ⁊ in l. ij. ſ. de excuſ. tuto. melius in l. fi. infra. ſ. de tu, vbi pater tenet, ſicut ſi ipſe adminiſtraſſet. ⁊ ideo forte alias tenetur de peculio. Sed tu habes caſum ĩ. eod. l. ſi filius. ⁊ teneas menti.

LEX VII.

SI pupillus. Gl. oppo. de auth. vt hic q ob. ſ. j. quam habes in auth. minoris. C. qui da. tuto. vel curato. poſſunt. Gl. reſpondet ꝙ repellitur. Dic imo non repellitur. ſed debet ſibi adiungi curator, vt patet in dicto ſ. j. ⁊ in ſ. ſed ſi quis. eod. ⁊ not. ſ. de autho. tuto. l. j. Facit ſ. de excuſa. tutor. l. propter. ſm Dyn. ⁊ Ray. ⁊ ſic gl. eſt falſa ſꝫ eos. Vel dic ꝙ gl. habet reſpectum vbi pupilli ſucceſſerunt antequam haberet tutorem, ⁊ ſic tēpore tutele delate inuenitur iam creditor ipſius tutoris. Unde ſalua reuerentia eorū gl. videtur mihi vera, ⁊ poteſt ſaluari.

1 Fideiuſſor capti ab hoſtibus quando poſſit conueniri.
2 Curator datur etiam bonis viuentis, quando ignoratur ipſum viuum, an mortuum.

§. Si tutor. Ibi fideiuſſores, accipe verbū, recte cōueniūtur, ꝙ eſt ĩ. Ibi, curator. hic eſt caſus pro eo ꝙ poſt Dyn. dixi ĩ. vt le. no. ca. l. poſt ꝙ. videlicet, † ꝙ 1 conſulatur legatarijs per curatorem datum bonis capti ab hoſtibus. Nec obſt. illa l. poſtquam ad iſtam l. vbi dicitur, ꝙ fideiuſſores capti ab hoſtibus conueniri non poſſunt ipſo exiſtente in captiuitate, qꝛ ibi obligatio cepit propter conditionis euentum, eo tempore quo ille erat iam captus. ⁊ ſic cum, nō poſſet habere initium cōtra ipſum principalem non poteſt habere cōtra fideiuſſores, vt ĩ. de fideiuſ. l. fideiuſſor. obligari. in prin. ſed hec obligatio erat cepta eo tpe quo erat captus in ciuitate, lꝫ poſtea eximatur de medio, ⁊ nihilominus fideiuſſores remanēt obligati. arg. ſ. de admi. tut. l. ſi ſine hrde. in prin. Itē non ob. l. hactenus. ſ. de conſti. pecu. vbi tpe quo ille eſt captus, pōt cōſtitui ab alio, quia obligatio conſtituti, nō eſt acceſſoria, ſed principalis. arg. l. ſed ⁊ ſi citeriore. ſ. de cōſti. ⁊ ꝙ ibi no. vnde ibi obligatio effectum ſumpſerat eo tempore quo captus erat in ciuitate, vt ſ. dixi in l. poſtꝙ. ⁊ teneas bene cordi. quia contrariū eſt aliquātulum difficile. ¶ Ibi, vel ſi qs. facit † ad id ꝙ no. ſ. de tut. l. mu 2 to. ſ. ſi. ſ. ex q cau. ma. l. ab hoſtibꝰ. in pri. ꝙ curator poſſit dari bonis etiā viuentis. Et per hoc tenuit do. Bernar. d Capua. in q. Gregorij d Bono. ꝙ poſſit dari curator bonis ſuis ſi ignorabatur ipſum eſſe viuum vel mortuum. Facit. ĩ. de mu. ⁊ hono. l. j. ſ. j. Ibi cōueniente. Facit ꝙ not. ĩ. rem pup. ſal. fore. l. nō qſi. ſ. ſi tutor. vbi gl alle iſtā legē. Querit gl. nunquid ē verum iſtud, ꝙ datur curator bonis iſtius capti. Et reponde vt gl.

LEX VIII.

QUamuis. Hec l. continuatur cū precedenti. Ibi, tutelā. dic alias tutela priſtina poſſe integrari. ⁊ ita debet do. Dy.

LEX IX.

SI tutor. Ibi, abeſſe. ⁊ ſic reaſſumit tutelam. Ibi, datus eſt. vide ꝙ not. ſ. de tute. l. item queſitum. Et vide ad quid allegat hec l. in ſui prin. ſ. de tu. ⁊ cur. da ab his. l. tutor ſi petitꝰ. ꝙ etiā bonis tutoris abſentis cauſa Reipub. poſſit dari tutor. Itē per iſtū tex. videtur reprobari gl. que eſt. ſ. de tuto. ⁊ cura. da. ab his l. curator vt ĩ. dicam. ¶ Querit gl. qua actione tutor conueniat. Et reſponde vt gl. allegat pro concor. l. iij. queri. ſ. de ſuſpec. tu ⁊ debet allegari. ſ. ſi quis abfuturus. Nico. Neapo.

§. Si duobus. Iſte caſus eſt valde not. ⁊ nō inuenitur alibi teneas cordi. Ibi, reciderit, id eſt, q poſtea ad legitimā etatem peruenerit. xxv. āno. ſecundum Dyn. Ibi Neratius ait. dic qꝛ datiua cedit legitime ſecundū Dyn. Querit gl qūo poteſt eſſe qđ ibi fuerint ſub eadem tutela, ⁊ poſtea ceperit tutor eſſe ſuus: Et reſponde vt gl. qđ optime pōt fieri. ⁊ ibi gl. allega. ſ. itē maior. i ſecundo repon. Dic imo nec olim poterat aliquis tutor eſſe minor xxv. vt ſ. de teſt. tu. l. qro. ſ. lucius. ⁊ ſ. de excu. tu. l. non ſolū. ſ. ſi libertꝰ. ⁊ ſic prima ſolu. eſt verior ſm Dy. ⁊ omnes. Querit glo. ſpone qđ ille q eſt agnatorū proximior ſit minor, ita qđ alius maior fuerit admiſſus nunquid incipiente illo minore eſſe etatis legitime, ille alius deſinit eſſe eſſe tutor: gl. q remittit ad no. i l. nō ſolū p quā gl. ibi poſitā colligit expſſe, qđ queſtio propſita nō procedit. qꝛ nō ad mitteretur ſequens agnatus, ex quo eſt alius proximior licet ſit minor: ſed datur interim curator quouſqꝫ proximior agnatꝰ fuerit maior, vt ſ. de legi. tu. l. j. ſ. ſi apud hoſtes. ⁊ d. l. nō. ſolū. ſ. ſi libertꝰ. ⁊ qđ ibi no. de excu. tut. Proximior em ſ. ſup eſt preferēdꝰ. de legi. tu. l. ſi plures. ¶ Querit gl. pone qđ teſtator relinqt duos tutores in teſtamēto ⁊ vnꝰ fuerit excuſatꝰ ad tpus, ita qđ in locum eius fuit datꝰ aliꝰ vel in locū defuncti eſt datꝰ alius nunquid decedēte tutore teſtamentario deſinat eſſe contutor, ⁊ admittat legitimus. Reſponde vt gl. Dicas qđ in primo caſu qñ eſt datus in locum excuſati, legitimus non admititur qꝛ ſuperſunt ad hūc teſtamentarij tutores relinqui. Et hec eſt vera opinio Hug. Sed vbi eſt datꝰ in locū defuncti legitimus admititur ⁊ datiuus repellitur, qꝛ nō ſunt relicti teſtamentarij l. ſi quis ſub conditione. de teſtam. tut. ⁊ hoc caſu erit vera op. Azo. Sed quidā alij habent ꝫ in poſtilla Dyn. ⁊ male. de hoc Ray. C. eo. l. ſi tutor. ⁊ in Spe. de tut. ſ. ſi vero. verſi. ſed pone. ſ. nunc dicendum. verſi. ſed pone.

§. Si in teſtamento. Ibi, ex inquiſitiōe. ſubaudi datꝰ a iudice. Ibi tutele, ſubaudi ꝫ tutorem a iudice datū. Ibi deſinit ſcꝫ datus a iudice exiſtente cōditione teſtamentarij. ſm Dyn. Vel. dic qđ finito tempore deſinat eſſe tutor. ⁊ habebat locum actio tutele ſm Ray. Ibi, tutor, vt puta, quia eſt datus ſub conditione, vel i die ⁊ poſtea vſqꝫ ad conditionem, vel ad diem ſecundum Op. Ibi conueniendus eſt, hoc non videtur eſſe verum, cum datus vſqꝫ ad diem vel conditionem male geſſerit. ⁊ poſtea non remaneat tutor, cum ipſe debeat romoueri vt ſuſpectus, quia qui ſemel eſt malus ⁊c. ſupra de ſuſpec. l. iij. ſ. qri. ⁊ ſ. ſi curator. ⁊ ſic non debet eſſe tutor, vt hic dicitur. Tu dicas qđ hic fuit teſtamentarius, ⁊ venit ex datione ſequēti. Ibi curatorē, ſcꝫ tutele actione pro ſua adminiſtratione, ſm Dyn. Oppo. gl. de l. actus. d regu. Solu. a iudice non poteſt, a teſtatore ſic. Rationē diuerſitatis dixi Inſtit. qui teſt. tut. ſ. ad certum diem. ⁊ dixi ſ. de tute. l. muto. ſ. ſi ſub conditione.

1 Tutore bānito, ⁊ eius bonis cōfiſcatis, qđ tutela finiat, ⁊ agi poſſit actione tutele.
2 Agnatus damnatus accuſatus de ſuſpecto, tutela durante, non conuenitur actione tutele.
3 Dictio preter, ponitur excluſiue.
4 Actio tutele an naſcatur tutela durante.

§. Si tutori. Ibi confiſcatꝰ, id eſt, ex cauſa dānationis ex qua ſequitur cōfiſcatio bonorum.
1 Et not. ex iſto tex. † qđ ſi tutor bāniat, ⁊ confiſcantur bona qđ ſit finita tutela, ⁊ poſſit agi actiōe tutele. Ita potes itelligere. l. ex ſextante. de excep. rei iud. ſm Jac. de Are. facit p hoc l. ſi ſine herede. ſ. fin. ſ. de admi. tu. ſm vnam lectu. vbi tꝫ cōtrarium. Dicas qđ aut bona ſua fuerunt confiſcata pp banum ⁊ tunc tutela finiatur, ⁊ ita intelligantur prima dica. Aut non, ⁊ tunc ita intelligitur ſecundum dictum l. ſi ſine herede. ſ. fina. ſupra de adminiſtratio. tuto. ſecundum Dynum. ¶ Querit gloſſ. quomodo poteſt ipſe remanere tutor poſtquam fuit accuſatus de ſuſpe
2 cto. Et reſponde vt gl. ibi, l. cum: in fin. gl. Not. ex iſta gloſſ. ꝙ vbi agnatus eſt accuſatus tanquam ſuſpectus, ⁊ condemnatus de ſuſpecto, ⁊ eſt adiunctus ſibi curator, quod poteſt conueniri actione tutele, nihilominus durante tutela. Tex. ibi ceteras
3 actiones preter. † Not. quod dictio preter ponitur excluſiue in quo ſupra. de pignorati. actio l. prima. p docto. ſm Jacobum de Aret. plene p Dynum. C. de agen. in rebus. l. agentes. li. xij. Cōtinua l. ſeq. ibi quamuis. Reſpond. tacite. Gl. in ſ. ceteras querit nunquid actio tutele ſit nata interim: repond. vt gl. dicit.
4 Et ſic not. † quod actio tutele nō naſcitur durante tutela. ꝫ gloſſ. C. pro ſocio. l. tandiu. ⁊ not. ſupra, de adminiſtratio. tutorum. l. tutorem qui tutelam. quod ibi dixi. ¶ Querit. gl. qđ actio de rationib. diſt. non naſcitur durante tutela Glo. i l. j. ⁊ ſequ. querit p quē poterit intentare iſtas actiones: ⁊ reſpō. vt glo. ¶ Querit gl. quare iſte actiōes pereant morte tutoris. Et reſpond. vt glo.

LEX XI.

SI filius. Ibi, facere pōt. ex edicto. ſupra cum eo l. j. ⁊ ij. Ibi actionem intra annum a die finite tutele inchoandum. ⁊ hoc ſequitur continua l. ſequen.

gl. in verbo, fungitur que actio dabitur contra iſtum gerentem tutelam. Et reſponde, vt gl. ⁊ bene. ¶ Contra iſtum tit. opponit
2 Dy. ꝙ iſta† actio eſt ſuperuacua, quia aut gerit vt tutor, cum in veritate non ſit: aut ſcienter, ⁊ tenebitur actione nego. geſt. Ad hoc reſpondet Dy. ꝙ iſta actio fuit inuenta fauore pupillorum, ex quo eſt magis priuilegiata quam actio neg. geſt. Nam habet priuilegium inter reales ⁊ perſonales, ⁊ priuilegiũ reale ⁊ perſonale habes in tex. j. de pri. credi. l. dabimus. §. j. ſecus in act. neg. geſt. vt patet eo. tit. l. idem priuilegium. §. j. ⁊ l. ſi ventri. ſecundum Dy. Dicimo in actione neg. geſt. pupillus habet priuilegium in perſonali. l. ſi negotiam. eo. ti. licet in reali non habeat, vt ibi no. ⁊ l. ſi ventri. in prin. eo. tit. ⁊ ſic dicit And. de Piſis, ꝙ credidit fuiſſe errore ſcribentis additionem Dyn. Patet ergo ꝙ iſta actio inducit vtilitatem, ⁊ priuilegium reale, ſed ꝙ ratione priuilegij realis dicat pretor, ipſam eſſe neceſſariam, vt hac l. in prin. non eſt veriſimile, ideo diceret em ipſam eſſe vtilem. Dicas ergo ſecundum Andr. de Piſis, ꝙ neceſſaria dicitur ex eo, ꝙ actio tutele reſpicit principaliter perſonam. C. de nupt. l. in copulandis. ⁊ Inſtit. qui dar. tu. poſ. §. j. ⁊ propterea ceſſat actio neg. geſt. que reſpicit rerum adminiſtrationem. de ne. geſt.
3 l. j. ¶ Querit ergo Dy. † nunquid actio protutele, ⁊ cõtraria tutele, de qua dictum eſt ſ. ti. prox. ſint bone fidei, vel ſtricti iuris. non veniũt vſure abſque vinculo ſtipulationis, ſed in actiõe bone fidei vſure veniũt ex ſola mora. l. quãuis, C. de vſuris. Sꝫ in iſtis duabus actionibus vſure veniũt ex mora, vt patet in l. ꝗd ergo §. cõtrariũ. ſ. tit. j. ⁊ j. ea. l. §. in protutele. ergo ſunt bone fidei. Joã. tñ in arbore actionũ ponit iſtas actiones ſtricti iuris. ⁊ pro Joã. allegat Dy. q2 nõ inueniũtur enumerate inter actiões bone fidei que ſunt poſite. Inſtit. de acti. §. actionũ. ergo ſunt ſtricti iuris, vt ib no. Oẽs enim actiones que non inueniũtur bone fidei ſunt ſtricti iuris, vt ibi no. ¶ Ad cõtrarium reſpõdeas, ꝙ licet vſure veniãt, non tamen ſequitur, qꝺ ſint bone fidei. Nã in actione ex teſtamento veniũt vſure ex mora. j. de l. ij. l. Titia ſeio. §. vſuras. ⁊ C. de vſufru. leg. ⁊ per totum, ⁊ tamen conſtat ipſam eſſe ſtricti iuris, vt ſ. de iu. iurã. l. j. ⁊ ſic habent naturam bone fidei, licet ſint ſtricti iuris. Glo. op. Inſtit. de act. §. actionum. ⁊ tenet qꝺ cõtraria actio tutele ſit bone fidei ⁊ alleg. rationes ſuas. Pro ea allegabam, quia equalitas in iudicijs eſt ſeruãda. C. de proxi. ſac. ſcri. l. ſi. lib. xij. de vul. ⁊ pup. l. iã hoc iure. Cum ergo actio tutele ſit bone fidei, que datur pupillo, vt in gl. §. actionũ. ergo ⁊ contraria. Et miror qualiter Dy. non alle. illã glo. quia eſt notanda.

§. Cum eo. Ibi pro tutore, id eſt, tãquã tutor cũ in veritate nõ eſt, ſiue ſe eũ dicit, ſiue ſi credat ſe eſſe tutorẽ. Ibi poſſe. ⁊ contraria protutele dat protutori in pupillũ, ⁊ ante pubertatẽ. j. e. l. ſi. ⁊ ibi no. ergo ⁊c. facit. ſ. ti. l. j. §. fi. Ibi pro tutore, id eſt, tãquã tutor cum in veritate nõ eſſet, ſecundum Dy. Ibi, deinde quaſi dicit glo. hic eſt expreſſiuũ veritatis, dixi de hac dictione ſ. ſo. ma. l. ſi ante.

§. Si quis. Ibi, quaſi. iſtud eſt diminutio veritatis gl. opp. de eo ꝙ habuiſtis ſ. hac l. verſi. proinde. ⁊ hoc eſt difficile cõtrariũ. Et ſol. vt gl. vt patet in vlti. ſol. quãdo dt ꝙ hic eſt ſpeciale fauore pupillorũ. dic qꝺ patet ex eo, q2 ſ. ibi i ver. proinde gerũtur negotia impuberis ⁊ eſt priuilegiũ i eo qꝺ dixi ſ. q2 actio protutele eſt magis priuilegiata quã ſit actio neg. geſt. vt dixi tibi i prin. ⁊ vide qꝺ no. gl. circa hoc. ſ. ꝺ neg. ge. l. iij. §. hec aũt actio. Ad hoc poſſes reſpõdere qꝺ ibi nõ erat priuilegiũ militie. Scias tñ quod gl. C. eo. ti. l. j. querit de iſta ratiõe diuerſitatis ⁊ nõ reſpõdet. Gl. querit q̃ actio neg. ge. dabit in caſu vbi fuerũt adminiſtrata bona. Reſpõdeo vt in glo.

1 ☞ Actio protutele quãdo cõcurrat cum actione nego. geſtorum.
2 Auxilium vnum extraordinarium non excludit aliud.

§. Si curator. Ibi, geſſerit. ſ. tãquã curator. Ibi curator ⁊ nõ tãquã tutor. Querit gl. q̃ actio dabitur i primo caſu ipſi curatori: Et reſpõ. vt gloſſ.
1 Querit gl. vtrũ actio protutele, ſi cõcurrat cum actione neg. ge. in caſu vbi tutor eſt cõpulſ⁹ adminiſtrare, cũ vere tutor nõ eſſet. Et reſpõ. vt gl. ⁊ ibi alleg. l. iij. §. hac actione. ꝺ ne. ge. Dic ⁊ hec verũ eſt. l. qꝺ nõ cõcurrat cũ actiõe directa. ⁊ ita potes intelligere. l. iij. §. hac actione. ꝺ neg. geſt. ſ. cũ vtili actione protutele bene cõcurrit, q2 vtilis† cum vtili nõ impediunt ſe adinuicẽ, cum
2 ambe ſint auxilia extraordinaria ⁊ vnum non excludit aliud. vt l. de pecoribus. C. ad l. aquil. ⁊ l. queadmodum. §. magiſtratus. ff. ad l. aquil. ⁊ no. gl. de dãno infe. l. qui bona. §. ſi quis opus ſm Jac. de Are. ⁊ habes per Pet. C. qui da. tu. poſ. l. militie.

§. In protutele. Ibi, attigerit idẽ, nõ adminiſtrauerit. Ibi, geſſit. ⁊ quedã neglexit. Glo. opp. de l. ſi pupilli. §. ſi. de neg. geſt. ſol. vt vt gl. Circa hanc materiam vide que no. Gul. de cu. in d. l. ſi pupilli. §. fin.

LEX II.

Siſquis. Ibi non enim, ⁊c. omnino reddit rationem. Ibi, huius, ſcilicet protutoris. Ibi pupilli, q2 contractus ipſius protutoris non tenet in preiudicium pupilli, ſ. in preiudicium contrahentis. Sec⁹ ſi reſcinditur per ſe, vt j. ti. j. l. j. i prin ibi p Dy. Ibi, adminiſtratio. Nã tutore vendente legitime ⁊ ſolenniter, nõ audietur pupillus circa reſtitutionẽ, ſed vendente protutore audi tur pupill⁹, vt hic patet. Itẽ vbi cõtraxit tutor inſpicim⁹, vt ſi cõiunctus ſit pupillo vel ne, licet in cõtrahente protutore ſit ſecus vt j. ti. j. l. pupilli ſecundum Dy. dic vt ibi. Opp. gl. de l. bone fidei. j. ꝺ ac. re. do Et ſol. vt i gl. Itẽ opp. gl. q res pupilli vſucapiãtur. l. apud Celſum. §. ſi ꝗs nõ tutor. j. ꝺ exc. do. So. vt gl. ⁊ bene. ⁊ gl. alleg. pro concord. l. ꝗ neque. j. de reb. eo. dic vt ibi.

LEX III.

1 ☞ Sententia lata a iudice delegato qui ignorabat ſe delegatum, non valet.

Qvero. Ibi. tutor. id eſt, tanquã verus tenetur actiõe tutele. Ibi, tutorẽ. j. vt verum tutorem, ſecundum Dy. Ib. ſcire. Facit j. de acq. he. l. ſi is ad quem. ſm Jaco. de Aret. In fi. l. facit quod not. ſ. eo. l. j. in prin. ⁊ allegatur hec lex p Gul. ſ. de off. c p ꝺ. l. obſer
1 nare. i fi. qꝺ ſi iudex † delegatus ignorat ſe eſſe delegatum, ⁊ ferat ſententiam, talis ſententia non valet tanquam priuati, quia oportet quod ſciat ſe iudicem arg. huius l. Querit gloſſ. que actio dabitur: Et reſponde vt in glo.

LEX. IIII.

Qvi pro tutore. Querit gl. ꝙ diligentiã teneatur preſtare tutor. Et reſponde vt in glo. ⁊ alleg. l. a tutoribus. in prin. ⁊ dic vt ibi.

LEX V.

Si qui. Queritur quãdo dabitur illud iudicium contrarium. Reſponde vt in glo.

Quod falſo tutore authore geſtum eſſe dicetur.

Titul. vj.

LEX I.

Hvius edicti. Op. de l. Pedi⁹. §. ſi in ſeruũ. Co. Di. qꝺ hic erãt duo tutores, quorum authoritas vni⁹ ſuffi
a ciebat. a lex cõtraria loquitur in duob⁹ arbitris, quorum quilibet per ſe nõ poſſet. Sed circa hec quero: duo erãt arbitri vel iudices delegati dati ſub hac cõditione, qꝺ ſi aliter nõ poſſet eſſe arbiter, alter ſol⁹ ſufficiat, ⁊ ambo fuerũt iudices, vel arbitri, ⁊ ambo iudicauerunt, ⁊ vn⁹ eorum nõ poterat eſſe q2 ſeru⁹ vel excommunicatus, valet ne ſententia: Et hic videtur caſus qꝺ ſic. Sed non eſt verum, quia hic loquit̃ quãdo quilibet per ſe ſimpliciter poteſt, ſiue ali⁹ poſſit ſiue alius nõ poſſit vt l. vlt. de autho. preſt. C. Sed duo iudices predicti nõ poſſunt quilibet inſolidũ facere niſi alter ſit impeditus. Sed cum ipſi ferunt ſententiã ⁊ nõ videtur quilibet in ſolidum facere, licet ali⁹ ſit impedit⁹, cum qui poteſt non credat ſe facere inſolidum, ergo non valet qꝺ factum eſt per ambos. l. quero. ſ. tit. j. ⁊ extra de offi. dele. c. prudentia. circa fin.

ADDITIO.

a THOM. ¶ Sufficiebat. Hec alleg. glo. in c. conſtitutus. de re. reſcrip. ⁊ glo. i. queſtio. j. nos in hominem. ⁊ Pet. de Ancbar conſil. clxxxvj. circa primum dubium.

1 ☞ Vitietur, ſi vnius falſi, ⁊ alterius veri tutorio authoritate interueniat.

a §. Verba autem. a ¶ Not. quod ſi vni⁹ falſi. ⁊ alterius veri tutoris authoritas interueniat, qꝺ valet ille act⁹. Rationẽ volũt reddere Canoniſte, q2 act⁹ adminiſtrationis eſt actus, ꝗ põt per vnum expediri vt i c. cũ ſuper ꝺ. offi. dele. ⁊ p Joã. An. in c. vtile de re. iu. ſi. vj. ſ. c⁹ i electiõe, vt ibi no. p c. Maſſana. extra ꝺ ele. Et reſpõdet

ad l. Pedius. ff. de arbi. vt not. per gl. in d. c. vtile. voluerũt quidam dicere, quod iſte §. intelligitur quãdo authoritas fuit interpoſita ſeparatum ſecus ſi ſimul. Tamẽ plus placet opinio Bernar. poſita in d. c. cum ſuper.

ADDITIO.

a POMA. ¶ Verba autem. Vide Eldrad. conſi. xlvij.

§. Idem Pomponius ſcribit.

a Iſte eſt ſing.[a] §. ⁊ omnes aduocati ſciũt eum, ⁊ inducitur in arg. ad queſtio. quando iudex pronunciauit quem legitimum procuratorem qui non ſit, an valeat. Et dicũt quidam ꝙ ſic, per hanc legem. In contrarium videtur quod talis pronunciatio nõ preiudicat domino, l. cum non iuſto, de collu. detegen. Ad iſtam legem reſpõdeo quod ad officium iudicis ſpectat dare tutorem, ſed non procuratorem. Iac. de Are. no. hic, ⁊ Cyn. ponit in l. filius. C. de furt. in vlti. queſtio.

ADDITIO.

a THOM. ¶ Eſt ſingularis. Vide Bal. in l. filius in fin. C. de fur. ⁊ Bal. q alleg. hãc legem in l. j. C. de teſt. ⁊ Bar. in l. ſcire. ſ. de tutorib. ⁊ curatorib. ⁊ Abbat. in cap. poſt ceſſionẽ. in fi. extra de probat. ⁊ in ca. edoceri. de reſcript. Bal. in cap. ſuper literis. eo. tit.

Alia lectura.

1 ☞ Geſta a procuratore. pronunciato per preſidem an valeant.
2 Exceptio falſi tutoris ita poteſt quandocunq; opponi, ſicut falſi procuratoris.

a ¶ **Inducitur** a† Iſte §. per aliquos ꝙ ſi procurator pronuncietur a preſide, an valeãt geſta per eum. Sꝫ certe ipſi reſpondent qđ hic loquitur in tutore dato a iudice, qui habet authoritatem ⁊ poteſtatẽ dãdi tutorẽ. ſꝫ procurator nõ habet poteſtatẽ dandi: quia debet dari a partibus vt l. j. ſ. de procurato, Spec. tangit hoc in titu. de reſcrip. preſenta. §. j. in ver. vlt. ⁊ in titu. de ſyndico. §. j. moderni in l. licet. C. de procuratoribus. ⁊ nil addunt vlterius. vbi etiam per Iac. de Are. Innocen. facit de iſto §. mẽtionẽ extra, de electione. c. nihil. licet ibi innuat contrarium. not. C. de eo qui pro tu. neg. geſſit. l. fin. vbi dicitur, qđ quamuis iudex pronũciauerit, nõ valent geſta per eum. iuncta gl. cum tex. que dicit qđ a iudice. Sꝫ reſpondeo, qđ ibi non pronunciauit ſe ratum habiturum, imo ſimpliciter adminiſtrationem iniunxit, inter que eſt differentia. Vel põt reſpõderi ꝙ ibi iudex, qui nõ hꝫ authoritatẽ, vel poteſtatẽ in tutorẽ approbauit eũ, vt ibi gl. Idẽ habes in prelato. de quo ibi per modernos. ¶ Itẽ habes ibi,† ꝙ exceptio falſi tutoris poteſt opponi poſt litem conteſta. ad exẽplũ falſi procura. habui queſtio. de facto in ciuitate Lucana, quã hic diſputaui. Quidã fuit condemnatus tãquã tutor alicuius, ex eo ꝙ negotia male geſſit, nec fuit probatũ in cauſa eum eſſe tutorẽ: agitur contra tertiũ poſſeſſorẽ bonorum iſtius tutoris: ille opponit ꝙ ille tutor nõ erat: an illa ſciẽtia ꝓbet: dixi ꝙ nõ, licet iſte §. videatur cõtra facere.

ADDITIO.

a ¶ Inducitur. Vide Felyn. in cap. poſt ceſſionem, de proba. ⁊ Alex. conſil. ciij. ij. volumine.

LEX II.

SI id. Nota qualiter debet credi denunciationi. ⁊ habes per doct. in l. ſi fundum. C. de rei vendic. ⁊ dixi in l. j. §. j. ſ. de ope. no. nuncia. ⁊ l. ait pretor. §. ſi quis particeps. ſ. que in fraud. credit.

LEX III.

PLane. Nota ꝙ qui beneficio edicti non vtitur, contra eũ nõ põt excipi de beneficio edicti. Et inducitur in ar. ad queſtio. dicitur in ſtatuto ciuitatis, ꝙ poſſit inſtrumentũ executiõi mandari, ſalno ſi ſteterit per quinq; annos: mõ ſteti per x. annos: an poſſum petere libellũ ſꝫ ius cõmune: ⁊ videtur ꝙ poſſim per hanc l. qꝛ ego, qui peto per libellum, non vtor beneficio ſtatuti pro executo. ⁊ ideo non poteſt de illo ſtatuto contra me excipi. In ciuitate iſta mihi videtur ꝙ practicetur contrarium: neſcio ſi ſit propter alia verba in ſtatuto alia forma poſita.

LEX V.

INterdum tamen. Ciuitas compulit me ad immutandum brigã: an ego ad hoc tenear. In l. iſta eſt argum. quod ſic.

LEX VII.

a **NOuiſſime.** a Nota, ⁊ ſigna tex. ibi, quid ſi cõpulſus. ⁊ per iſtũ tex. determinat b Cy. vnã queſtio. C. qđ me. cauſa. l. j. ⁊ in ij. queſtio. eſt queſtio, ꝙ quidã erat debitor cuiuſdã, ⁊ iudex ſibi precepit vt ſolueret, ⁊ ille promiſit ſoluere, deinde ſoluit, an videatur compulſus ſoluiſſe: Certe ſic vt hic.

b

ADDITIONES.

a P. PAV. P. ¶ Nouiſſime. vide Arct. in tract. maleficiorũ, in verbo, fama pub. verſic. poſtquam aliquis circa fin. vbi dicit confeſſionem factam metu tormentorum, vnicam ⁊ ſolam non preiudicare. vide multa per dominum Hyp. de Marſ. in l. j. no. xlij. de queſti. Iaſ. in l. ij. col. fi. ver. ſimiliter paria ſunt. C. de tranſactioni. ⁊ Pet. de Ancha. conſilio xlviij.

b THOM. ¶ Determinat. Vide Ni. de Nea. qui voluit qđ compulſus a principe vt emat rem alterius, quanquã in mala fide preſcribit. qđ not. vt voluit Mar. Lauden. in tract. de principibus. qđ eſt vtile, quando quis cogitur emere bona expulſorum ⁊ vide Pe. de Anc. alle. hic Bal. in conſ. ciiij. ratione que ſuperius. ⁊ pro dict. cõſ. facit quod no. Bar. in l. poſt legatum. §. vero. de his qui. vt indig. ⁊ quod no. Ab. alle. Inno. in c. cum M. in gl. ij. in ver. perceperint. in fin. de conſt. not. Angelus Are. allegan. Bal. hic in trac. maleficorum. in verſic. fama publica precedente, verſiculo poſtquam aliquis.

Alia lectura.

1 ☞ Iudex in loco torture poteſt facere ſpoliare hominem: ... let confeſſio.

a ¶ **Iſtum text.** a Nota ibi dum dicit, qđ enim ... cit † ad vnã queſtionẽ, quã habui de facto in Florẽtia de iudice, qui nõ torſerat hominẽ, ſed eum ſpoliari fecerat: ⁊ tũc ipſe fuit cõfeſſus ⁊ allegauit c. fin. quod metus cauſa. concor. cum iſto tex. ſꝫ Iac. de Are. quod habetur in ſimili in l. ſi quis mandato. ſ. de neg. geſt. vbi no. de forma huius condemnationis. ⁊ illã l. facio notare valde: qꝛ videtur concordare cum l. facere poteſt. ſ. ſo. matrimoni. Iſta gloſ. videtur innuere quando authoritate falſi tutoris contrahit pupillus, ⁊ reſtituitur: contrahens non tenetur pupillo ad ſumptus litis.

ADDITIO.

a POMA. ¶ Iſtum text. Iſte text. eſt ſingu. ſm Alex. cõ. ... in v. volu. verſic. ex prefatis. ⁊ vide Alex. ad queſtio. B... conſi. xlvij. volu. ⁊ conſilio ſequenti in j. colum. Cepol. conſ. ... in xj. columna. ij. dubio.

LEX X.

SI falſo tutore authore. ... l. ⁊ tenebis menti, ꝙ ex cauſa iuſte ignorante po... petere reſtitutionem in integrum, hoc dicit.

LEX XI.

FAlſus. Dico ꝙ ille, qui promiſit vt tutor ... procurator ſe obligare, ꝓbare debet ſe tutorem vel procuratorem alioquin iure ⁊ equitate eius promiſſione tenetur, ⁊ debet probare per l. ij. C. cre. eui. pi. non debere, ⁊c.

LEX XII.

QUi filiam. Alias eſt §. l. falſus, qui in... Iulianus tractat. Dicit ... vbi nõ lucratur fructus qui ducit minorem, ⁊c. ... habes quod datur hic edictum contra legitimum ... miniſtri tutorem: licet non tutorem.

Lectura Nicolai de Neapoli.

1 ☞ Cõtractus factus a falſo tutore licet ſit nullus ipſo iure in iudicium pupilli, valet tamen in preiudicium contrahent...

LEX I.

HUius edicti. In text. ibi contra ... teſt, cum pupillo ... fide, alias ſecus vt. ſ. eodem. in l. fin. ſꝫ ... hoc dum dicit contrahentes, vel quaſi, vt l. ... ſ. eodẽ. ⁊ in iudicio vt l. defenſor. ſ. de tute. ⁊ ... diſtrah. ⁊ l. iij. §. idẽ ſcribit. in prin. ſ. de p... Ia. de Are. ⁊ bene. In tex. ibi. vel ad aliã regionem datus ... eſt reſtitutionẽ dari furioſo qꝛ furioſus qui authorizauit ... tutore habetur, vt l. nec mãdante. §. j. ſ. de tu. ⁊ cur. da. ab ...